

**Науково-практичний висновок
до проєкту Закону України
«Про внесення змін та доповнень до деяких законів України з метою забезпечення прав учасників війни на біологічне
посттравматичне батьківство/материнство»
(реєстр. номер 8011 від 08.09.2022)**

№ п/п	Норма проєкту	Пропонована норма	Коментарі
1.	1. У Законі України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 15, ст.190) у статті 11 частину першу в кінці доповнити абзацом дев'ятим такого змісту: «У період дії воєнного або надзвичайного стану, в особливий період, який передбачений Законом України «Про оборону України», а також у разі направлення до іншої країни для участі в міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, військовослужбовці мають право на безкоштовну участь у комплексі заходів, які реалізуються державою, з метою забезпечення права на біологічне батьківство (материнство) шляхом забору, консервації та зберігання репродуктивних клітин, які отримані від військовослужбовців, на	1. У Законі України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 15, ст.190) у статті 11 частину першу в кінці доповнити абзацом дев'ятим такого змісту: «У період дії воєнного або надзвичайного стану, в особливий період, який передбачений Законом України «Про оборону України», а також у разі направлення до іншої країни для участі в міжнародній операції з підтримання миру і безпеки, військовослужбовці мають право на безоплатну участь (або відшкодування витрат за рахунок державного бюджету) у комплексі заходів, які реалізуються державою, з метою забезпечення права на біологічне батьківство (материнство) шляхом забору, консервації та зберігання	На практиці для збереження репродуктивної функції чоловіків і жінок використовується методи допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ), зокрема кріоконсервація не тільки репродуктивних клітин (сперми та ооцитів), а також тканин – біологічного матеріалу, отриманого з яєчка або його придатка, оваріальної тканини (згідно із розділом VII. Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України»

	випадок втрати репродуктивних функцій унаслідок поранення, травми або контузії. Перелік зазначених заходів, порядок їх реалізації, фінансування, умови та порядок обліку учасників встановлюється Кабінетом Міністрів України.»	репродуктивних клітин чи/та тканин, які отримані від військовослужбовців, на випадок смерті чи втрати (суттєвого зниження) репродуктивних функцій унаслідок поранення, травми або контузії. Перелік зазначених заходів, порядок їх реалізації, фінансування, умови та порядок обліку учасників встановлюється Кабінетом Міністрів України»	від 09.09.2013 р. № 787, зареєстр. Міністерстві юстиції України 02.10.2013 р. за № 1697/24229. Застосування методів ДРТ, зокрема для забору, консервації та зберігання репродуктивного матеріалу здійснюється закладами охорони здоров'я усіх форм власності, але на практиці абсолютна більшість з них мають приватну форму власності. Тому, на нашу думку, буде доцільним надати можливість вибору закладів охорони здоров'я, як це передбачено Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року № 2801-XII. Окрім того, доречніше говорити не про безкоштовну, а безоплатну участь, адже у сфері охорони здоров'я йдеться про безоплатну медичну допомогу, а не безкоштовну.
--	--	---	--

			Семантично: безоплатний – це який не оплачується, а безкоштовний – який не потребує коштів. У проєктному випадку йдеться саме про те, що оплата військовослужбовцями не здійснюватиметься
2.	3. Розділ IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 5, ст.31) доповнити пунктом такого змісту: «6. До 31 грудня 2024 року державні заходи з реалізації права на біологічне батьківство (материнство), метою яких є збереження репродуктивних клітин, які отримані від військовослужбовців, на випадок втрати репродуктивних функцій унаслідок поранення, травми або контузії, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством, шляхом реалізації пілотного проєкту у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України.	3. Розділ IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 5, ст.31) доповнити пунктом такого змісту: «6. До 31 грудня 2024 року державні заходи з реалізації права на біологічне батьківство (материнство), метою яких є збереження репродуктивних клітин (тканин), які отримані від військовослужбовців, на випадок втрати репродуктивних функцій унаслідок поранення, травми або контузії, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством, шляхом реалізації пілотного проєкту у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України.	

Висновок підготовлено:

Сергієм Антоновим,
член Ради Комітету медичного і фармацевтичного права
та біоетики НААУ
к.ю.н., адвокат

Іриною Сенютою,
голова Комітету медичного і фармацевтичного права
та біоетики НААУ, адвокат
д.ю.н., професор